

Moordrivier

Een IJsselnovelle

Moordrivier is onderdeel van de serie *De zeven Deventer moordzaken* en wordt uitgegeven met ondersteuning van Deventer 1250 jaar en de 125-jarige Boekhandel Praamstra.

MARCEL VERRECK

Moordrivier

Een Ijsselnovelle

Eerste druk, maart 2018

© Marcel Verreck & ArtNik Uitgaven, Deventer

Omslagontwerp: Artnic *creatief in communicatie*, Deventer

Omslagillustratie: Hans Stempher

Auteursfoto: Ben Kleyn

ISBN 978-94-90548-31-5

NUR 305 Literaire thriller

Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n) op het auteursrecht cq. de uitgeefster van deze uitgave (ArtNik Deventer, telefoon +31(0)570 667100 of www.artnik.nl) door de rechthebbende(n) gemachtigd namens hem (hen) op te treden, niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking. De uitgeefster is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren, als bedoeld in artikel 17, lid 2, Auteurswet 1912 en in het KB van 20 juni 1974 (Stb. 351) ex artikel 16b, Auteurswet 1912, te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden.

Op de fiets, op de fiets
Onderweg van iets naar iets
En ik rijd mijn eigen koers
Wees op mij nou maar jaloers
Want ik fiets, ja, ik fiets
En verder hoef ik niets
Ik trap en zwoeg en puf en bries en zweet
En wanneer ik wil
Kies ik mijn eigen meet

Verreck & Pleijsier, Op de fiets

‘Eindelijk,’ zegt Martin Taal.

Hij ziet er afgetraind uit in zijn glanzende wieleroefuit. De geschiedenis heeft morsiger recherche-inspecteurs gekend.

Hij kijkt naar het glinsterende water, dat zich, gehoorzamend aan meedogenloze natuurwetten, verdeelt over de twee tanden van de vork.

Links de Nederrijn, rechts de IJssel.

‘Hier begint het,’ roept Martin enthousiast, terwijl hij zich omdraait naar zijn metgezellen.

Hij moet een beetje grinniken als hij ze zo ziet staan.

Charlotte Groot Kormelink en Teun Alderlieste in hun fietskledij, wankelend op hun wielrenschuontjes.

Patrick Warnas, ploegleider in spijkerpak, leunend tegen het busje van Autoservice Wesepe, dat Martins vaste dealer Hans Haverkamp voor de gelegenheid gratis heeft meegegeven. ‘Gaan jullie maar lekker fietsen,’ had Hans gezegd, ‘je krijgt hem mee als ik de foto’s maar te zien krijg.’

Zodadelijk zullen de drie racefietsen worden uitgeladen en kan het personeelsuitje beginnen.

Martin, geschoold in de Haagse duinen, is een ervaren wielrenner. Sinds zijn komst naar Deventer heeft hij vele Gelderse en Overijsselse wegen bereden. Maar één tocht wil hij per se nog een keer rijden.

De rit stond vaker gepland, maar telkens kwam er een zaak tussen. Of was er iets met Tanja en de jongens.

Vandaag, zo heeft hij zich voorgenomen, zal niets deze tocht verstoren.

Hij kijkt naar de bleke ochtendgezichten van zijn col-

lega's. Hoe heeft hij ze zo ver kunnen krijgen? Ze hebben er naar eigen zeggen zelfs voor getraind.

Charlotte, hij kent haar vasthoudendheid, haar soms zelfs verbeterde ambitie.

'Ja hoor, dat is goed,' zei ze meteen, toen hij zijn voorstel deed.

Teun kon toen niet meer weigeren. Waarom zou hij trouwens, het is een sterke, jonge vent. Patrick, de middelbare component van hun kwartet, bood onmiddellijk aan om de bezemwagen te besturen en de catering te verzorgen.

Martin zag dat dit aanbod de twee anderen geruststelde.

'Ach jongens,' zei hij grijnzend, 'het is maar 125 kilometer.'

Charlotte en Teun, stoere Oosterlingen, gaven geen krimp.

'Bovendien, er is geen mooiere rivier dan de IJssel, je kijkt je ogen uit en met zijn drieën ben je er zo.'

'Ja, ja,' zei Teun.

'Hooguit zes uur,' glimlachte Martin, 'en we gaan lekker vroeg weg.'

Een datum had hij ook al.

'2 juli, op een zondag, ik weet dat jullie dan nog allemaal in het land zijn.'

Op zijn gezicht lag een IJsselbrede grijns.

'Nou ja,' zegt hij nu, 'mooier kan niet, zuidenwind, we waaien zo stroomafwaarts.'

Er zijn wolken, van die vettige natte rivierwolken, die je op schilderijen ziet, maar de zon piept er regelmatig tussendoor.

'Hebben jullie er zin in?'

Er wordt voorzichtig geknikt.

‘Wil er iemand nog wat eten of drinken?’ vraagt Patrick.

Charlotte steekt haar hand op en loopt naar het busje, dat zich eigenlijk op verboden gebied bevindt. De oorsprong van de IJssel is alleen te bezichtigen door fietsers en wandelaars, maar aangezien het paaltje bij het begin van het fietspad afwezig was, zijn ze er plompverloren opgereden.

‘Is dit nou een fietspad?’ vroeg Patrick.

‘Ik heb niets gezien,’ zei Martin met een knipoog, ‘kijk, als we daar parkeren zijn we niemand tot last.’

Teun komt naast Martin staan.

‘We nemen zeker de rechteroever richting Doesburg,’ zegt hij.

Teun heeft een fotografisch geheugen, Martin weet dat hij de route heeft bestudeerd en in zijn hoofd heeft geprent. Een kaart zullen ze vandaag niet nodig hebben.

‘Lijkt me wel hè, Teun,’ zegt hij, ‘anders moeten we eerst een stukkie zwemmen.’

Vroeger zou deze Haagse directheid Teun een rood hoofd hebben opgeleverd, nu glimlacht de Diepenveense boerenzoon slechts.

‘Dus hier begint de IJssel,’ zegt hij en pakt uit de achterzak van zijn wielertrottoir zijn telefoon.

Hij richt het toestel op het water en stelt scherp.

‘Hè,’ zegt hij dan en hij doet onwillekeurig een stap naar voren, ‘wat drijft daar nou?’

Daar gaan ze.

Patrick ziet hoe Martin als vanzelf de leiding neemt, Teun en Charlotte volgen.

De zon heeft een bres in het wolkendek geslagen en doet de metalen delen van hun racefietsen oplichten. Met gebogen ruggen volgen ze de kromming van de dijk.

Ze hebben afgesproken dat hij hen in Doesburg zal treffen, zo'n twintig kilometer verderop. Patrick heeft overwogen om een stukje mee te rijden, om net als de anderen in training te gaan, maar nu hij ziet welk tempo ze aanhouden, schikt hij zich zonder problemen in zijn verzorgende rol.

Terwijl Teun scherp stelde op het IJsselwater, had Martins telefoon getrild. Een bericht klaarblijkelijk. Patrick zag hoe zijn gezicht na lezing betrok. De telefoon werd met een nijdig gebaar in de achterzak van zijn wielertui gestoken. Alsof Martin niet van plan was hem vandaag nog tevoorschijn te halen.

Teun wilde naar de rivier afdalen om wat hij daar meende te hebben gezien beter te bekijken, maar Martin greep in.

‘Kóm op, we gaan nú.’

Teun had zijn schouders opgehaald en was naar de bus gelopen, waar Charlotte net haar laatste hap van het door Patrick verstrekte broodje kaas nam.

‘Patrick,’ vroeg ze met haar licht zingende Almelose tongval, ‘heb je ook een lekker broodje met gebraden gehakt of zo?’

Hij schrok een beetje van haar blik. Niet zozeer van-

wege de vleesbelustheid in haar ogen, maar vooral vanwege het ontbreken van haar karakteristieke bril. Wielrennen ging blijkbaar beter met contactlenzen. Die ogen! Ja, hij begreep wel waarom Teun zich daarin al jaren geleden verloren had.

Maar een setje werden ze natuurlijk nooit, veel te bang om alles te verpesten. Zo bleef je een leven lang verliefd, maar ja, wat was dat dan voor een leven?

Hij bemoeide zich er niet meer mee. Zijn vriendin Emma was een slagvaardiger type, anders was hij na zijn scheiding nooit meer aan een vrouw begonnen. Zo was het leven goed, soms knetterde het, maar hun bed was allerminst kil.

‘Gebraden gehakt,’ zegt hij, terwijl hij naar de rivier afdaalt.

Daar drijft inderdaad iets onder het wateroppervlak. Het schommelt en komt, ondanks de sterke stroming, niet van zijn plaats. Een lichaamsdeel?

Het heeft die kleur.

Nog een paar meter en hij staat bij de waterlijn.

Nu wordt alles duidelijk.

In de prille IJssel dobbert een reusachtige houten rechterhand, tot vuist gebald met een gestrekte middelvinger, die het langs snellende water de juiste richting aangeeft. De constructie is met doorzichtig materiaal aan de oever vastgemaakt, de duim raakt bijna de beschoeiing.

Iets verderop is een soort altaartje opgericht, waarop, ondanks een rode verfspat, de volgende tekst nog net te lezen valt:

WEGWEZER

door Astrid Gnirrep

Waar begint een rivier? De IJssel is een lichaam dat uitdijt en krimpt, dat klopt als een hart, zelfs als de verstening van de winterse koude zijn intrede doet. De rivier is een richting, een vermoeden, met een ongewis doel achter de einder. Zoals het leven zelf, er is een begin, maar daarna volgt de eigen zoektocht. 'De wegwezer' wijst, maar wijst ook op die eigen verantwoordelijkheid: niet de bepalende wijsvinger, maar de fuck you-middelvinger van de eigen keuze.

Astrid Gnirrep (Westervoort, 1967) maakt sculpturen die in hun geheimzinnigheid veelzeggend zijn. Haar favoriete materiaal is hout, in alle soorten, maar altijd vergankelijk.

Haar werk Wegwezer maakt deel uit van de manifestatie IJsselkunst 2017.

Patrick zucht, maar pakt instinctmatig zijn telefoon en maakt, voor hij de dijk weer opklimt, een opname van zowel kunstwerk als informatiepaneel.